

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kvæg

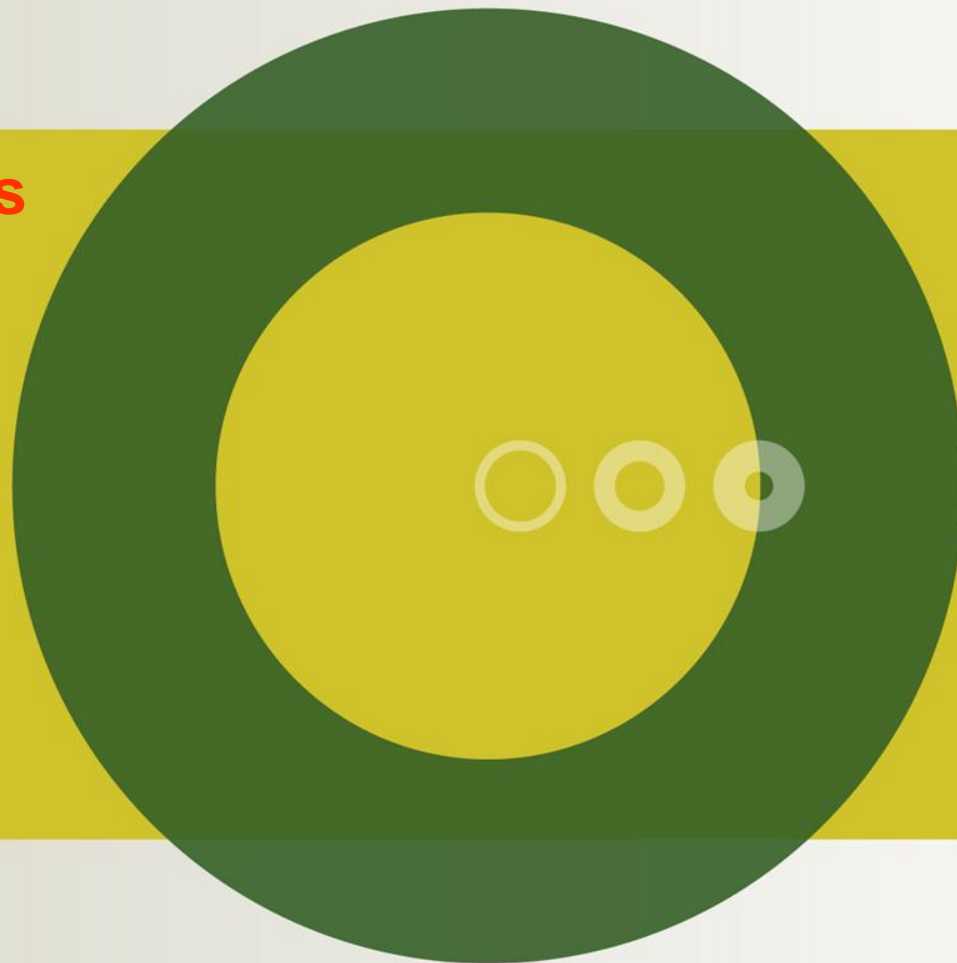
Hvordan sikres avlsmæssig fremgang for racen

Avlsseminar for Angus

Horsens

Januar 2012

Anders Fogh

PARTNER I

DLBR®
DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

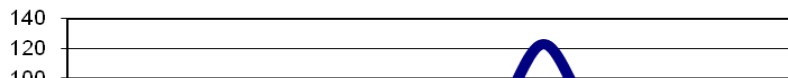
Avlsplan på raceniveau

- **Udvælgelse af tyremødre og tyrefædre / tyrekalve til individafprøvning**
- **Udvælgelse af unge insemineringstyre**
- **Afprøvning af unge insemineringstyre**
- **Udvælgelse af afprøvede / udenlandske tyre som tyrefædre og brugstyre**

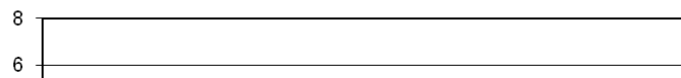
Resultat: de bedst mulige insemineringstyre og tyrefædre

Individ afprøvning

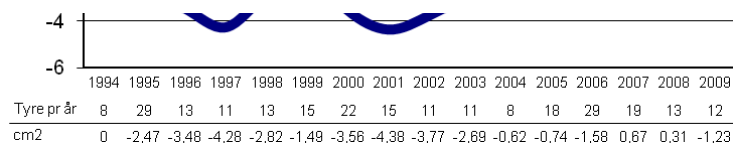
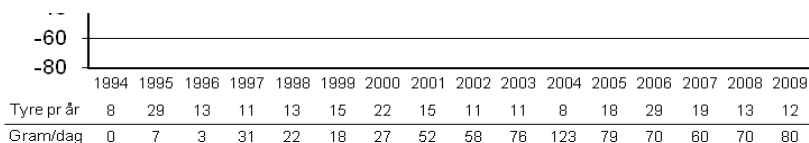
Genetisk udvikling i tilvækst for Angus

Genetisk udvikling i ultralydareal for Angus

Kan det gøres bedre?

Nogen effekt af individafprøvning!

Individ afprøvning

Mulige mødre født 1999-2003

Tyre på indiv. født 2005-2006

Mulige fædre født 1995-2003

Individafprøvede tyre

47 tyre	Index2007	Index2011
Fars S-indeks	116	107
Fars sikkerhed	47%	49%
Fars generationsinterval (år)	10,6	
Mors S-indeks	112	104
Mors sikkerhed	28%	31%
Mors generationsinterval (år)	6,1	

Generationsinterval: Fra far/mor er født til kalv er født

Fædre til kalve

- **37 forskellige fædre – max 3 kalve pr far**
  - 50% er danske
  - 50% er udenlandske - næsten kun USA og Canada
- **Sikkerhed på fædre til kalve (index2007)**
  - DK: 30% < 50% sikkerhed, 70% > 50% sikkerhed
  - USA+Canada: 70% < 50% sikkerhed, 30% > 50% sikkerhed
- **20% af kalvene har fædre som selv er individafprøvet**

Fædre til kalve

Fødselsår for kalvenes fædre	Antal kalve med DK far	Antal kalve med USA+Canada far
Før 1990		2
1990-1995	8	8
1996-2000	11	7
Efter 2000	3	

Mødre til kalve

- **Min. sikkerhed ved udvælgelse 3%**
- **Max. Sikkerhed ved udvælgelse 45%**

Fødselsår for kalvenes mødre	Danske
Før 1995	3
1995-2000	26
Efter 2000	17

Vurdering af fædre/mødre til indiv. tyre

- **Valgtes de bedste tyre og køer som forældre med den viden man havde i 2007?**
- **Var de bedste i 2007 stadig de bedste i 2011?**
(sikkerheden var jo ikke 100% på potentielle tyrefædre/mødre i 2007)

Valgtes de bedste tyrefædre?

Optimalt: Vælg de bedste færdigafprøvede danske insemineringstyre + bedste afprøvede udenlandske tyre!

Ganske få – nødt til at se bredere

Analyse:

- **Født fra 1995-2003**
- **Min. 20%, 30%, 40%, 50% sikkerhed på S-indeks i 2007**

Valgtes de bedste tyrefædre? Top25 med indekser fra 2007

Minimumssikkerhed	S-indeks2007	Sikkerhed
20%	135	37%
30%	132	42%
40%	129	53%
50%	124	59%

Opnået S-index2007 : 116

De bedste tyrefædre er ikke udvalgt med den viden der var til rådighed!

Er indekserne stabile?

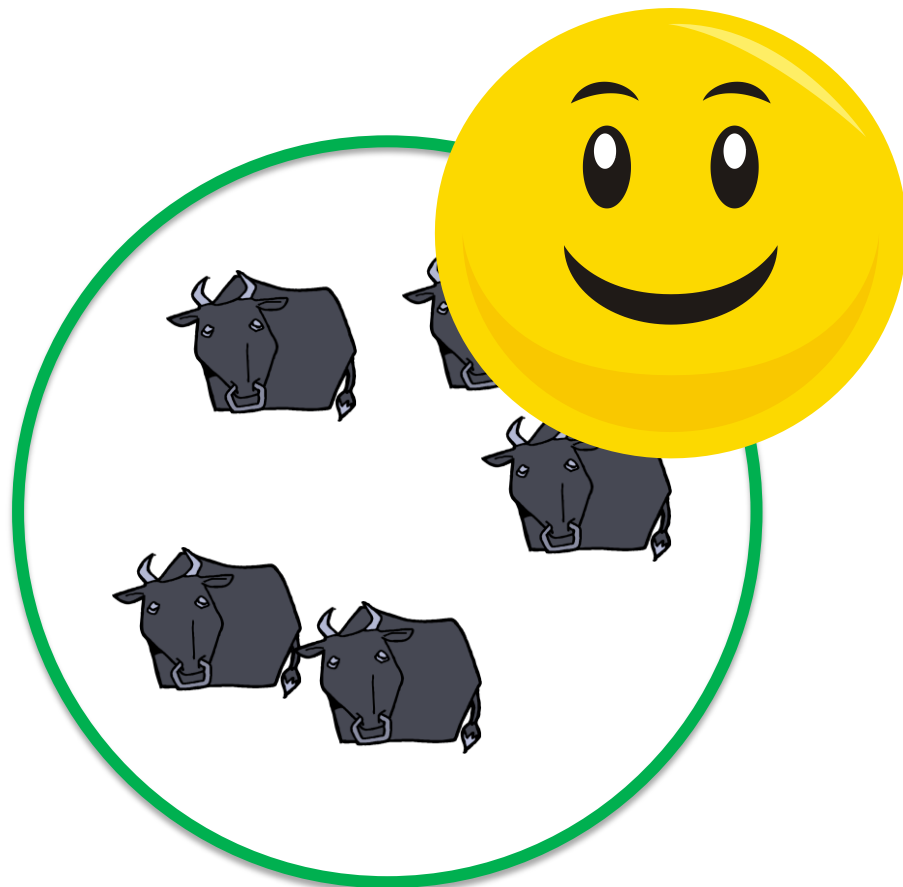
Top25 med indekser i 2011

	Index2007	Index2011 Facitliste! Sikkerhed > 50
S-indeks	126	120
Sikkerhed	48%	62%
Generationsinterval (år)	5,9	

De bedste tyrefædre havde også høje indekser i 2007

Generationsinterval: Fra far er født til 1.1.2006

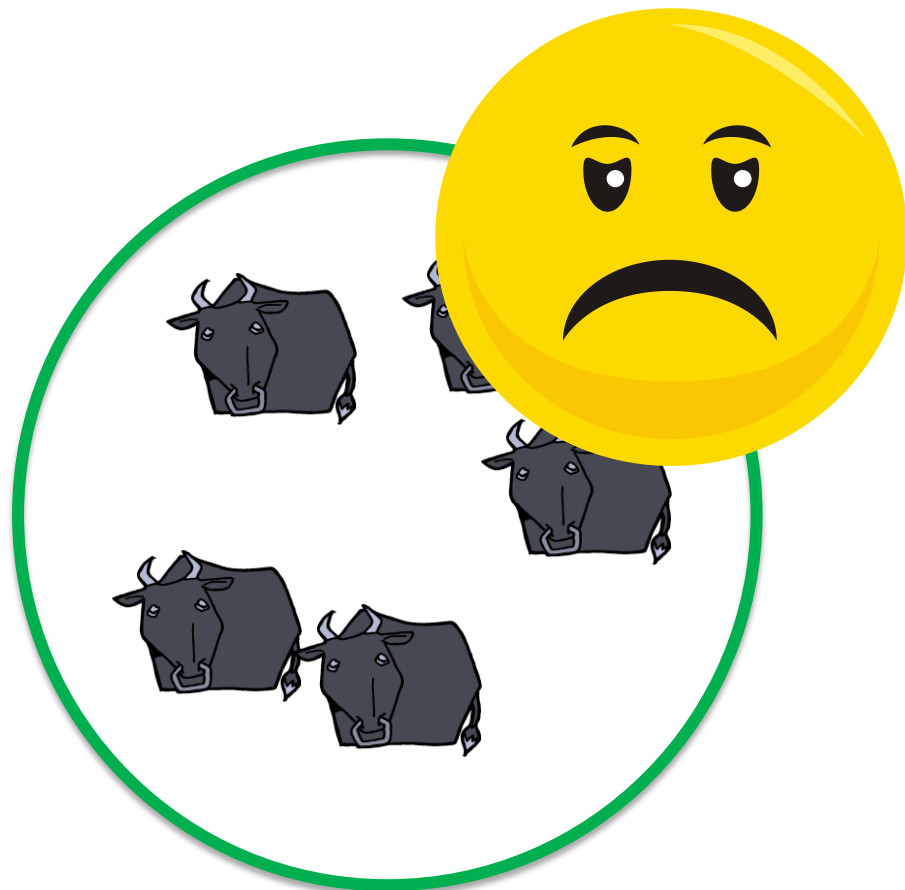
Problemer ved udvælgelse af tyrefædre

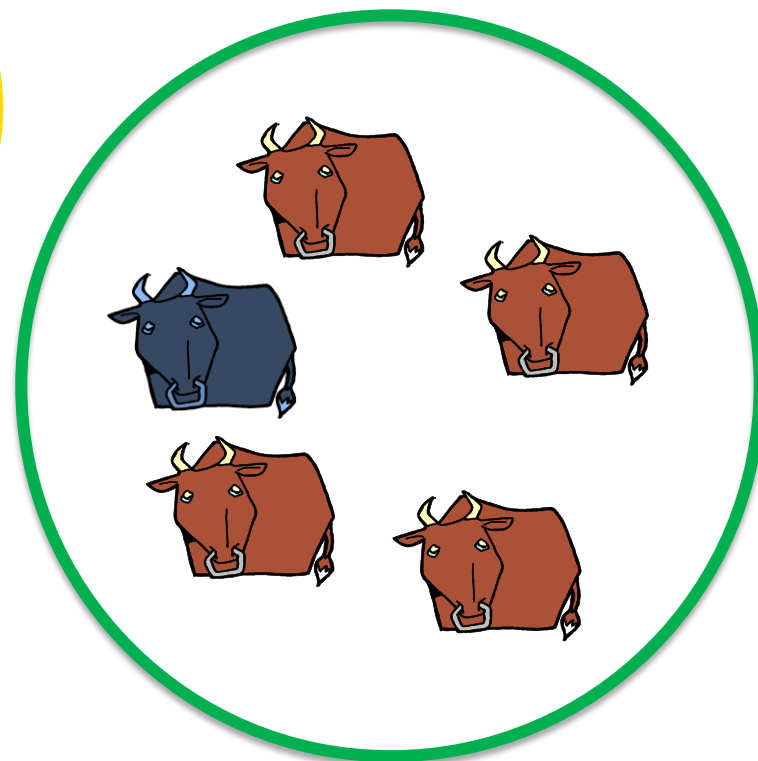
Top - index2007

Facitliste: Top - index2011

Problemer ved udvælgelse af tyrefædre

Top - index2007

Facitliste: Top - index2011

Hvor stor er udskiftning?

Top25 - index2007			Top25 i 2011 Antal gengangere fra Top25 - index2007
Krav til sikkerhed	Indeks2007	Index2011	
20%	130	117	16
30%	130	117	18
40%	129	116	20
50%	124	111	20

**KUN TYRE SOM
OGSÅ HAR MIN. 50%
SIKKERHED I 2011**

**Antagelse: Tyre som aldrig opnår 50%
sikkerhed er på intet tidspunkt
avlsmæssig interessante**

Hvor stor er udskiftning?

Top25 - index2007			Top25 i 2011 Antal gengangere fra Top25 - index2007
Krav til sikkerhed	Indeks2007	Index2011	
20%	130	117	16
30%	130	117	18
40%	129	116	20
50%	124	111	20

Udskiftning er begrænset

Balance mellem sikkerhed og niveau - høje sikkerheder sænker S-indeks niveau!

Hvorfor sker der udskiftning?

- **”Gamle” tyre rerangerer indbyrdes**
  - – mere afkoms info!
- **”Nye” tyre skubber gamle ud**
  - – afkomsinfo

Danske eller amerikanske tyrefædrene?

Top25 - index2007 Krav til sikkerhed index2007	Top25 i 2011 Antal amerikanske gengangere fra Top25 - index2007
20%	R Transformer (132, 36%), A Elexir 100 (135, 69%), DMM Instinct (119, 62)
30%	R Transformer (132, 36%), A Elexir 100 (135, 69%), DMM Instinct (119, 62), SAF Bando (122, 48%)
40%	A Elexir 100 (135, 69%), DMM Instinct (119, 62%), SAF Bando (122, 48%)
50%	A Elexir 100 (135, 69%), DMM Instinct (119, 62%)

Indeks og sikkerhed fra index2007 i parentes

**KUN TYRE SOM
OGSÅ HAR MIN. 50%
SIKKERHED I 2011**

**Tyre markeret med rødt var
også i top25 i index2007**

Danske eller amerikanske tyrefædre?

- **Brug bedste amerikanske tyrefædre**
  - 50% amerikanske tyrefædre er for meget
  - Kun få er toptyre i DK – ikke bedste i USA/Canada eller andet avlsmål i USA/Canada
- **Hvorfor er der så få udenlandske tyre som popper op på toplistene i 2011?**

Vurdering af fædre til indiv. tyre

- **De bedste er ikke udvalgt i praksis!**
- **Danske tyrefædre**
  - Tyre med høje indekser har også moderat/høj sikkerhed
  - Høje sikkerhedskrav går ud over niveau
  - Stabil rangering over tid
- **Udenlandske tyrefædre**
  - Brug færre end det er tilfældet

Valgtes de bedste tyremødre?

- **Født fra 1999-2003**
- **Min. 10%, 20%, 30% sikkerhed på S-indeks i 2007**

Valgtes de bedste tyremødre? Top300 med indekser fra 2007

Minimumssikkerhed		S-indeks2007	Sikkerhed
10%		122	26%
20%	Opnået S-index2007 : 112	121	27%
30%		113	32%

De bedste tyremødre er ikke udvalgt med den viden der var til rådighed!

Forskellige fædre til tyremødre

- **Mange forskellige fædre til Top300 hundy (76)**
  - 5 fædre med mere end 10 køer
  - 1 far med mere end 30 køer (Ankonian Elixir 100)

Er indekserne stabile?

Top300 med indekser i 2011

	Index2007	Index2011 Facitliste Sikkerhed>25%
S-indeks	119	111
Sikkerhed	27%	32%
Generationsinterval (år)	4,0	

De bedste tyremødre havde også høje indekser i 2007

Generationsinterval: Fra mor er født til 1.1.2006

Hvor stor er udskiftning?

Top300 - index2007			Top300 i 2011 Antal gengangere fra Top300 - index2007
Krav til sikkerhed	Indeks2007	Index2011	
10%	121	110	170
20%	121	109	177
30%	111	101	249

**KUN KØER SOM
OGSÅ HAR MIN. 25%
SIKKERHED I 2011**

**Antagelse: Køer som aldrig opnår 25%
sikkerhed er på intet tidspunkt
avlsmæssig interessante**

Vurdering af mødre til indiv. tyre

- **De bedste er ikke udvalgt i praksis!**
- **Køer med høje indekser har også relativt høje sikkerheder**
- **Nogenlunde stabil rangering over tid**

Individprøve og indavl

Indsæt kun tyre som ikke har meget slægtsskab med populationen

Tyre, der aldrig vil være relevante insemineringstyre, skal afvises!

Udvælgelse af insemineringstyre

De bedste individafprøvede tyre – under hensyntagen til spredning på afstamning

Afprøvning af insemineringstyre

Tilstrækkeligt antal doser anvendes til renracede hundy afprøvet i mange besætninger

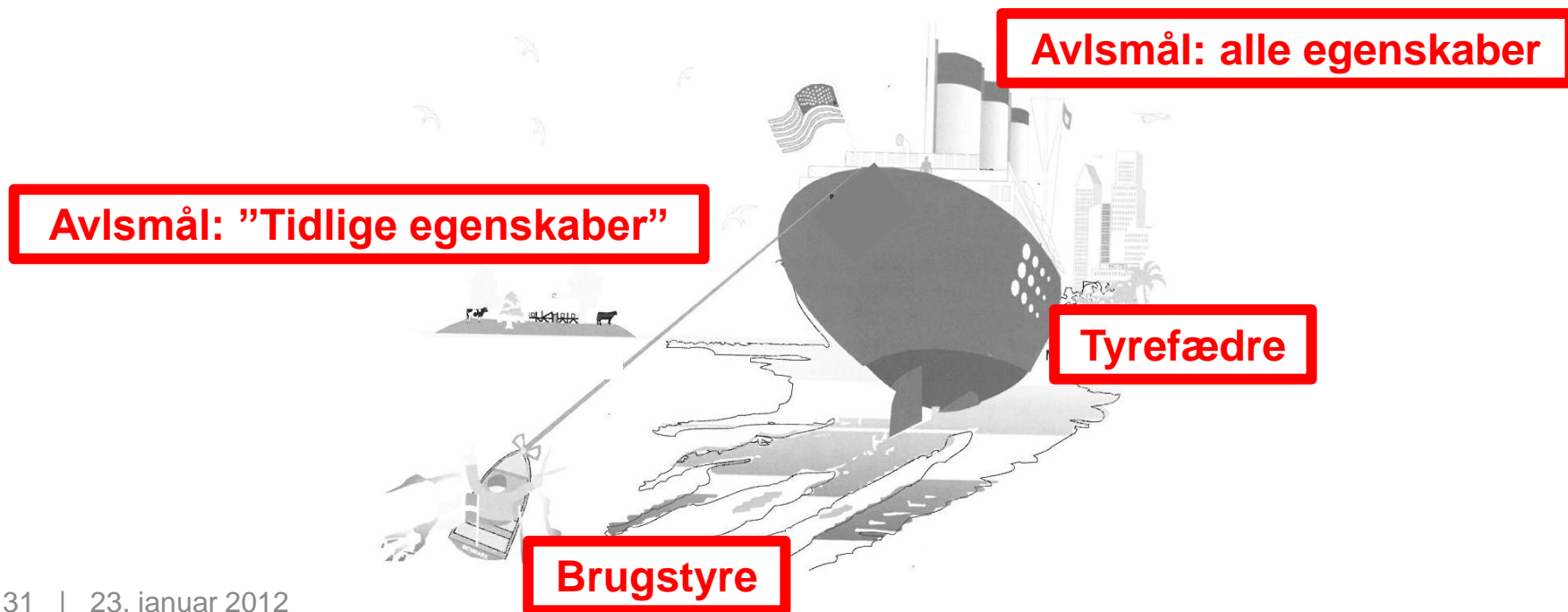
Vigtigt, at de resulterer i et tilstrækkeligt antal køer som kælder – dokumentation af hunlige egenskaber

Udvælgelse af afprøvede tyre

Vent med at udvælge brugstyre og tyrefædre indtil de har ”tilstrækkelig” sikkerhed for alle egenskaber

Udvælgelse af afprøvede tyre

Hvis brugstyrene udvælges før de har fuld varedeklaration:

Udvælgelse af afprøvede tyre

Tyrefædre skal altid have ”fuld varedeklaration”

– ellers bevæges ikke i retning af avlsmålet